

Aleg 514

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Wysoki Sejmie!

Ogólnymi uchwałami, tudzież specjalnemi z dnia 8. października 1907, 16. i 27. października 1908, polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, by szereg petycji ze sfer nauczycielskich o dodatkowe policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich itp. zbadał w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i przedłożył Wysokiemu Sejmowi w tym przedmiocie sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Wskutek tych uchwał Wysokiego Sejmu przedkłada Wydział krajowy niniejsze sprawozdanie o tych petycjach, o których otrzymał od c. k. Rady szkolnej krajowej opinię do chwili wygotowania tego sprawozdania.

Są to następujące petycje:

I. Czynnych, emerytowanych i byłych nauczycieli:

1. *Jerzego Derszki* naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 80.351|908).
2. *Karola Fuczka* em. naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 81.949|908).
3. *Jana Hajduczka* em. naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 81.949|908).
4. *Józefa Wiązowskiego* naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 104.714|908).
5. *Stanisława Firlicińskiego* nauczyciela o przyznanie emerytury. (LW. 20.805|909).
6. *Józefa Kralla* naucz. pomocniczego o przyznanie emerytury. (LW. 48.765|909).
7. *Jana Soczyńskiego* naucz. kier. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 49.367|909).
8. *Józefa Zielińskiego* em. naucz. o przyznanie pełnej emerytury i pięcioletniego dodatku pięcioletniego (LW. 50.149|909).

9. *Nalana Szypera* nauczyciela o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 61.328|909).
10. *Leopolda Barzuckiego* byłego nauczyciela o zaopatrzenie. (LW. 67.149|909).
11. *Leopolda Maryana* dw. im. *Gerstmana* naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 92.050|909).
12. *Józefa Mieleckiego* nauczyciela o policzenie lat służby do emerytury (LW. 92.050|909).
13. *Herza Ehrlicha* byłego naucz. religii mojżeszowej o stałe zaopatrzenie (LW. 92.177|909).
14. *Franciszka Nowaka* w imieniu *Andrzeja Nowaka* b. naucz. o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.177|909).
15. *Józefa Żakiego* em. naucz. o dodatkowe policzenie lat służby i podwyższenie emerytury. (LW. 92.060|909).
16. *Jakoba Bilikowskiego* byłego nauczyciela o przyznanie emerytury. (LW. 94.001|909).
17. *Marka Singera* naucz. o policzenie do emerytury trzech lat służby, spędzonych przy szkole prywatnej. (LW. 95.228|909).
18. *Aleksandra Michniewicza* naucz. o wliczenie lat służby do emerytury. (LW. 96.025|909).
19. *Jana Tytora* naucz. o policzenie do emerytury trzynastomiesięcznej przerwy w służbie. (LW. 96.025|909).
20. *Piotra Świątkiewicza* em. naucz. o policzenie roku do emerytury i o podwyższenie jej. (LW. 96.025|909).
21. *Grzegorzą Cara* em. naucz. o wliczenie czasu przerwy w służbie do emerytury i o przywrócenie do czynnej służby (LW. 97.063|909).

II. Czynnych i emerytowanych nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach.

22. *Marceli Kowskiej* naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 81.948|908).
23. *Antoniny Androchowiczówniej* naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 81.949|908).
24. *Anieli Androchowiczówniej* naucz. o wliczenie lat służby do emerytury. (LW. 81.949|908).
25. *Amalii Reisowej* wdowy po naucz. o zaopatrzenie (LW. 81.950|908).
26. *Anieli Schrottmannówniej* em. naucz. o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 106.004|908).
27. *Walerji Gabryelskiej* wdowy po naucz. o przyznanie kwartału pozgonnego. (LW. 17.792|909).
28. *Natalii Szemańskiej* em. naucz. o wliczenie lat służby do emerytury. (LW. 66.175|909).
29. *Anieli Połomskiej* nauczycielki o policzenie lat służby do emerytury. (LW. 66.176|909).
30. *Maryi Hołejkowej* wdowy po naucz. o przyznanie stałego zaopatrzenia i dodatku na wychowanie dwojga dzieci. (LW. 66.274|909).
31. *Filomeny Prokopowiczówniej* em. naucz. o podwyższenie emerytury. (LW. 67.988|909).
32. *Maryi Ksawery* dw. im. *Kummer de Kummersberg* sieroty po naucz. o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 71.558|909).
33. *Leontyny Odlewanej* wdowy po nauczycielu o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.051|909).
34. *Melanii Dąbrowskiej* właścicielki pryw. zakładu wychowawczego dla dziewcząt w Stanisławowie o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.177|909).
35. *Maryi Bernowskiej* byłej nauczycielki o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.430|909).

36. *Balbinę Dąbrowskiej* wdowy po b. naucz. o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.060|909).
37. *Pauliny Sławskiej* byłej naucz. o zaopatrzenie. (LW. 92.060|909).
38. *Seweryny Mirkowskiej* wdowy po nauczycielu o przyznanie pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie córki (LW. 92.060|909).
39. *Maryi Storoniakowej* wdowy po naucz. o przyznanie pensyi wdowiej i dodatku dla córki. (LW. 92.060|909).
40. *Zofii Pomastkowej* wdowy po naucz. o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 92.060|909).
41. *Małgorzaty Rączkowej* wdowy po naucz. o przyznanie pensyi wdowiej. (LW. 93.917|909).
42. *Heleny Bugłowej* nauczycielki o policzenie do emerytury czterech lat służby. (LW. 94.618|909).
43. *Olgi Dubówny* naucz. o policzenie do em. czterech lat służby spędzonych przy szkole prywatnej, (LW. 95.228|909).
44. *Emilii Mętechowej* naucz. o wliczenie do emerytury sześciu lat służby przed przerwą, (LW. 95.626|909).
45. *Bronisławy Skibowej* naucz. o policzenie do emerytury lat służby. (LW. 96.025|909).
46. *Bronisławy Bielowskiej* naucz. o policzenie do emerytury lat służby. (LW. 96.025|909).

Treścią wszystkich tych petycji są żądania petentów, by Wysoki Sejm wbrew obowiązującej ustawie o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego z dnia 11. czerwca 1905, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 73, względnie wbrew noweli z dnia 25. maja 1907, Nr. 19 Dz. u. i rozp. kr., policzył im wyjątkowo w drodze łaski dodatkowo lata służby do emerytury, przyznał dodatki pięcioletnie lub kwartał pozgonny, przyznał, względnie podwyższył wymierzoną emeryturę, pensję wdowią, stałe zaopatrzenie, dodatek na wychowanie dzieci itp. Każdy zaś prawie z proszących, uzasadnia swą prośbę oplakanyimi stosunkami materialnymi, w jakich się znajduje.

Wydział krajowy przedkładając niniejsze sprawozdanie i wnioski pozwala sobie przypomnieć Wysokiemu Sejmowi, że załatwiając od szeregu lat tego rodzaju sprawy przede wszystkim i zasadniczo ma na oku przepisy obowiązującej ustawy. Z tego stanowiska wychodząc, wnosi Wydział krajowy o uwzględnienie tylko takich próśb, o których bądź sam, bądź na podstawie opinii c. k. Rady szkolnej krajowej, powziął przekonania, że ściśle stosowanie do petentów litery obowiązującej ustawy, stawiłoby proszących, względnie pozostałe po nich rodziny, w niezwykle trudne położenie materialne, lub gdzie nadzwyczajne i na wyjątkowe traktowanie sprawy zasługujące okoliczności przemawiają za petentami.

Blizsze uzasadnienie słuszności takiego właśnie stanowiska w tej sprawie uważamy za zbyteczne, ponieważ Wysoki Sejm uchwałami swemi z dnia 4. listopada 1904, z dnia 3. listopada 1905, z dnia 5. marca 1907 i z dnia 27. października 1908 przyjął do wiadomości analogiczne sprawozdanie Wydziału krajowego z petycji o tych samych lub podobnych żądaniach, pochodzących ze sfer nauczycielskich, a wnioski nasze, na tej właśnie zasadzie oparte, zatwierdził.

Zresztą to nasze zasadnicze stanowisko nie wyklucza uwzględnienia w niektórych wypadkach wyłącznie złych stosunków materialnych petentów i dlatego wnosi również Wydział krajowy o udzielenie jednorazowych darów z łaski tym petentom, którym można, zdaniem naszym, przyjść ze skuteczną pomocą, a którzy na tę pomoc zasługują i jej bardzo potrzebują.

Wreszcie przedkłada Wydział krajowy wnioski o przejście do porządku dziennego nad petycjami tych petentów, dla których rezultat badania ich próśb wypadł niekorzystnie, lub, którzy zostając w czynnej służbie i mając przed sobą nieraz jeszcze cały szereg lat służby, proszą o wyjątkowe policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, mimo, że sprawa spensjonowania petentów nie jest w danej chwili aktualna (Np. petycje pod pozycjami 4, 7, 9, 11, 12, 17, 18, 23, 24, 42, 43). Wydział krajowy jest zdania, że takie petycje są aktualne w chwili, gdy petenci przejdą już na emeryturę.

Wkońcu zaznacza Wydział krajowy, że podobnie, jak w latach ubiegłych, zwrócił bezpośrednio petentom ich prośby z oznajmieniem, że nie będzie przedkładał Wysokiemu Sejmowi żadnych wniosków co do takich petycji, których treść jest identyczną z treścią petycji już poprzednio przez Wysoki Sejm nieuwzględnionych, lub które nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szkolnej krajowej, względnie sejmowej komisji szkolnej, a jako niezadowolone, zostały przez Wysoki Sejm ogólnymi uchwałami przekazane Wydziałowi krajowemu.

Nadmienia się także, że petycja Jana Hajduczka em. naucz. o podwyższenie emerytury, stała się bezprzedmiotową z powodu śmierci petenta.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi :

I.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. *Stanisławowi Firlicińskiemu* (p. 5.) nauczycielowi tymczasowemu w Krakowie przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 360 K rocznie, na wypadek uwolnienia ze służby, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.
2. *Józefowi Krallowi* (p. 6.) nauczycielowi pomocniczemu w Kropiwnie przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, na wypadek uwolnienia ze służby, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.
3. *Leopoldowi Barzyckiemu* (p. 10.) byłemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.
4. *Herzowi Ehrlichowi* (p. 13.) byłemu nauczycielowi religii mojżeszowej w szkołach ludowych, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.
5. *Anieli Schrottmannównej* (p. 26.) emerytowanej nauczycielce wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury siedmiu lat służby z lat służby przed przerwą i podwyższa emeryturę z 500 na 605 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910 r.
6. *Natalii Szemańskiej* (p. 28.) emerytowanej nauczycielce wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury dwa lata służby i podwyższa odpowiednio emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1910 r.
7. *Maryi Hołejkowej* (p. 30.) wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie i dodatek dla dwojga małoletnich dzieci w kwocie po 80 K rocznie dla każdego dziecka, aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od dnia 1. stycznia 1910 r.
8. *Filomenie Prokopowiczówny* (p. 31.) emerytowanej nauczycielce, podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z 250 na 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910 r.
9. *Maryi Ksawerze dw. im. Kummer de Kummersberg* (p. 32.) sierocie po nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie 240 K rocznie, aż do ukończenia 24 r. życia, lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1910 r.
10. *Leontynie Odlewanej* (p. 33.) wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1910 r.

II.

Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski :

- a) *Andrzejowi Nowakowi* byłemu nauczycielowi (p. 14) w kwocie stu (100) K;

b) *Waleryi Gabryelskiej* wdowie po nauczycielu (p. 27) w kwocie stu (100) K, na pokrycie kosztów pogrzebu jej męża;

c) *Małgorzacie Rączkowej* wdowie po nauczycielu (p. 41) w kwocie stu pięćdziesięciu (150) K.

Sumę tych zasiłków, stanowiących kwotę trzystu pięćdziesięciu (350) koron wstawia Sejm do Rubr. IV. p. 16 c) wyd. preliminarza budżetu funduszu szkolnego krajowego na r. 1910.

III.

Nad petycjami :

Jerzego Derszki (p. 1.), *Karola Fuczka* (p. 2.), *Józefa Wiązowskiego* (p. 4.), *Jana Soczyńskiego* (p. 7.), *Józefa Zielińskiego* (p. 8.), *Natana Szypera* (p. 9.), *Leopolda Gerstmana* (p. 11.), *Józefa Mieleckiego* (p. 12.), *Józefa Żakiego* (p. 15.), *Jakóba Bilikowskiego* (p. 16.), *Marka Singera* (p. 17.), *Aleksandra Mielniewicza* (p. 18.), *Jana Tylora* (p. 19.), *Piotra Świętkiewicza* (p. 20.), *Grzegorza Cara* (p. 21.), *Marceli Kawskiej* (p. 22.), *Antoniny Androchowiczówny* (p. 23.), *Anieli Androchowiczówny* (p. 24.), *Amalii Reisowej* (p. 25.), *Anieli Połomskiej* (p. 29.), *Melanii Dąbrowskiej* (p. 34.), *Maryi Bernowskiej* (p. 35.), *Balbiny Dąbrowskiej* (p. 36.), *Pauliny Sławskiej* (p. 37.), *Seweryny Mirkowskiej* (p. 38.), *Maryi Staroniakowej* (p. 39.), *Zofii Pomastkowej* (p. 40.), *Heleny Bugłowej* (p. 42.), *Olgi Dubównej* (p. 43.), *Emilii Melechowej* (p. 44.), *Bronisławy Skibowej* (p. 45.), *Bronisławy Bielowskiej* (p. 46.) — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Mieczysław Onyszkiewicz w. r.
Członek Wydziału krajowego.

